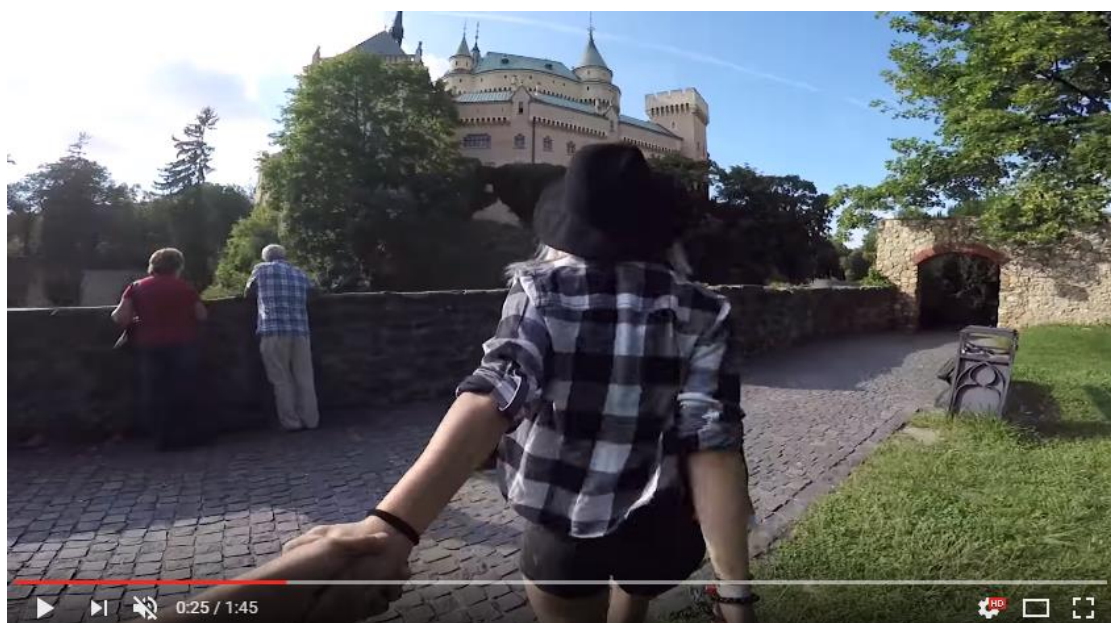

Zeměznalec - 8. kolo (máj - jún 2017)

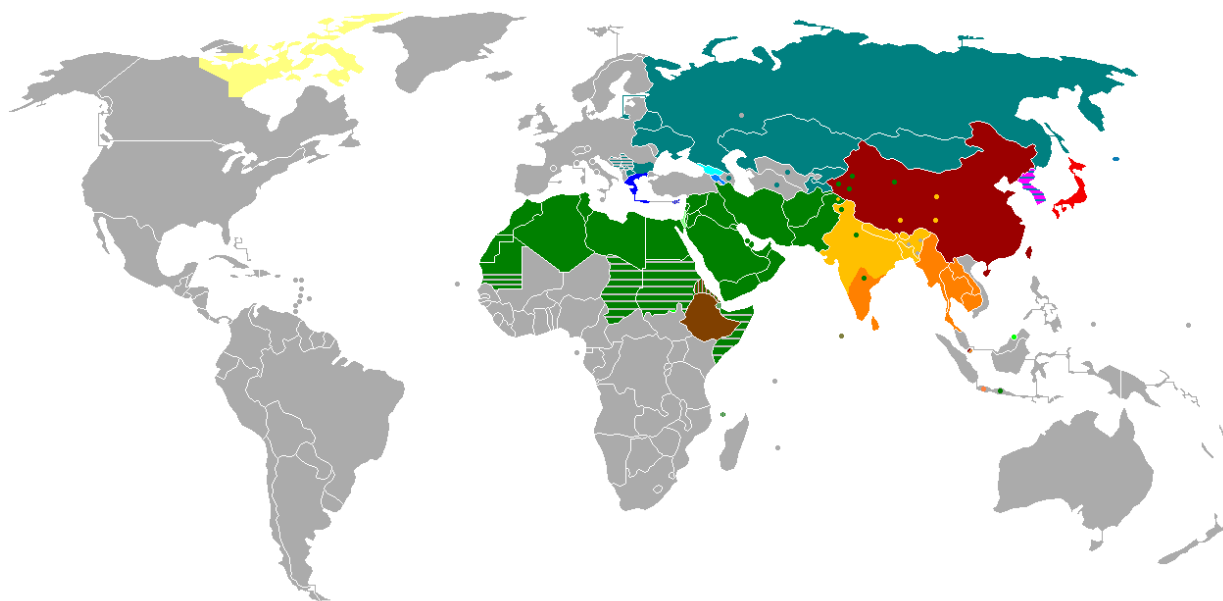

1. Ukázať krásy vlastnej krajiny sa dá rôznym spôsobom. Jedným z nich je aj tvorba videí na spôsob dnes už virálneho [Follow me to...](#) od ruského fotografa Murada Osmanna. Koncom apríla sa svojho videa dočkalo aj Slovensko. Jeho autorom je Patrik Paulinyi a okrem množstva známych a menej známych slovenských lokalít účinkuje vo videu aj jeho priateľka. Pozorne si pozri [Follow me to Slovakia](#) a zodpovedaj otázky pod fotografiou.

- V ktorých dvoch mestách bola natočená 17. až 18. sekunda videa? Čo majú spoločné budovy, ktoré sú uprostred záberov?
- Aká rieka sa vlieva do Hrona v meste, ktorého námestie je zachytené v 27. sekunde?
- Uveď aspoň tri lokality z videa, ktoré sa v minulosti spájali s ťažbou drahých kovov.
- Ktoré z krajských miest sa vo videu neobjavilo?
- Ak by si dostal/a za úlohu natočiť podobné video o svojom okrese, ktorých desať lokalít (prírodných alebo kultúrnych pamiatok, zaujímavých stavieb a pod.) by v ňom nesmeli chýbať? Navrhni svoj vlastný zoznam lokalít, v ktorých by si video natáčal/a.

2. Predstav si, že sa v Číne pripravuje tlač politicko-geografickej mapy Ázie. Autori mapy ju pripravujú v súlade s vnútropolitickou situáciou Číny a názormi na jej územnú celistvosť. Rovnakou farbou ako Čína by boli vyfarbené aj územia:
  - a) Tibetu
  - b) Taiwanu
  - c) Nepálu
  - d) Mongolska

3. Speváčka Emma Drobná sa v TV show Petra Marcina zamýšľala nad tým, že Zem môže byť plochá. Údajne videla video plné faktov, ktoré tomu nasvedčujú... a skutočnú pravdu sa podľa nej i tak možno nikdy nedozvieme. Pozri si [záznam relácie](#) (12:22 - 15:05) a [webstránku Placatá Země](#), ktorá podáva dôkazy „potvrdzujúce“ plochosť našej planéty. Na chvíľu sa vži do úlohy trpezlivého učiteľa a uveď Emme aspoň päť dôkazov o skutočnom tvare Zeme (stačí aj v podobe stručne vysvetlených bodov – dôkazov).

4. Mapová hádanka. Čo zobrazuje nižšie vložená mapa sveta? Čo majú spoločné štáty vyznačené sivou farbou? V najbližších rokoch sa má na mape dosiva zafarbiť aj Kazachstan. Nedávno o tom rozhodol jeho prezident Nursultan Nazarbajev. Zmenu zdôvodnil slovami „Je to spojené s modernými technológiami, komunikáciou a zvláštnosťami vedy a vzdelávania v 21. storočí.“

5. Existuje viacero jedál, ktorých názov sa v slovenčine (niekedy neopodstatnene) spája s geografickým názvom. Všetci poznáme napr. *španielske vtáčiky* alebo *segedínsky guláš*. Vytvor týždenné obedové menu v reštaurácii *U hladného geografa*. Každý pracovný deň v týždni musí hlavný chod pozostávať z jedla, ktorého názov sa spája s určitou geografickou lokalitou (regiónom, mestom, štátom a pod.). Stravníci musia mať vždy na výber z dvoch jedál.

6. Ako isto vieš, vývoj austrálskych živočíchov a rastlín prebiehal v dlhodobej izolácii. V Austrálii sa preto vyskytujú živočíšne a rastlinné druhy ako nikde inde na Zemi (*endemity*). Niektoré z nich sú všeobecne známe, iné by sme vôbec nespoznali. Pozorne si pozri výrez z maľovanej mapy prírodných pomerov Austrálie, ktorá pochádza z roku 1950. V plnom rozlíšení ju otvoríš [na tomto odkaze](#). Správne pomenuj aspoň osem na mape vyobrazených živočíšnych druhoch.

7. Veková pyramída (*angl. population pyramid*) je najbežnejším grafickým znázornením vekového zloženia obyvateľstva vybraného územia (napr. štátu). Tvar vekovej pyramídy Slovenska pre roky 2015 a 2050 si môžeš pozrieť [na tomto odkaze](#). Vekové pyramídy niektorých štátov majú prekvapivý tvar. Skladbu ich obyvateľstva charakterizuje napr. nerovnováha medzi počtom žien a mužov. Mužov je oveľa viac. Preskúmaj vekové pyramídy [Spojených arabských emirátov](#), [Kataru](#) alebo [Bahrajnu](#), a zisti príčinu tejto anomálie. Aké sú s ňou spojené problémy a riziká?

8. Posledný superkontinent *Pangea* existoval v období pred asi 300 až 180 miliónmi rokov. Zamyslel/a si sa niekedy, ako by vyzeral dnešný svet, keby sa tento kontinent nerozdělil? Zaujímavým stvárnením súčasného politického usporiadania sveta na Pangey je mapa, ktorú si môžeš pozrieť na ďalšej strane. V plnom rozlíšení je dostupná [na tomto odkaze](#). Ktoré dvojice štátov sa k sebe na Pangey v porovnaní s realitou najviac priblížili? Ktoré štáty sa, naopak, vzájomne najviac oddialili?

9. Malá hádanka. Ktoré slovenské mesto má v názve aj v erbe zvierá?
10. V štátoch východnej a juhovýchodnej Ázie bola po stáročia (a sčasti ostáva dodnes) súčasťou odevu tradičná pokrývka hlavy. Je praktická a chráni pred tropickým slnkom. Spoznáš ju? Urči správnu odpoveď.

Dokedy a kam poslať odpovede?

*Odpovede na úlohy posielaj na e-mailovú adresu zemeznalec@gmail.com najneskôr do 30.6.2017. Z úspešných riešiteľov, ktorí správne zodpovedajú aspoň 8 z 10 úloh, vyžrebujeme piatich výhercov. Výhercovia získajú knižné ceny (podľa vlastného výberu), ktoré do súťaže venovalo vydavateľstvo Slovart. **Odpovede odporúčame poslať aj na e-mailovú adresu Tvojej pani učiteľky/učiteľa.** Môžeš sa s nimi dohodnúť, že za úspešné riešenie súťaže Zemeznalec získaš jednotku z geografie.*